

JUSTICIA SOCIAL

Núm. 151 - Any IV - Epoca III

Barcelona, 26 de maig de 1934

Número solt: 15 Cts.

Organ de la Unió Socialista de Catalunya

Hora de responsabilitat revolucionària i de combat

Què faran els republicans?

Malgrat que la confusió és la característica de la situació política actual, creiem que poc a poc l'ambient anirà aclarint-se fins a permetre que els partits puguin actuar amb una definició clara des del punt de vista dels interessos de les masses obreres que varen portar la República.

En primer lloc cal valorar d'una manera extraordinària el gest d'en Martínez Barrio separant-se de la disciplina lerrouxista. Martínez Barrio és el gran responsable del suborn electoral que va permetre que el feixisme s'apoderés del Parlament de la República. No és cap republicà que representi una posició d'idealisme generós, i que, per tant, en l'ordre social el pogués fer l'apòstol d'una major justícia de classe.

Per altra banda, tots els homes que vénen del camp lerrouxista tenen, si més no, la tara d'haver encobert tota classe d'immoralitats de conxorxes i d'haver passat per damunt de tots els escrúpuls de consciència i de puresa de principis davant d'arribistes, de tàntfugues, de traïdors i de deslleials. Admetent que un lerrouxista no sigui tot això, sempre se li podria atribuir per aproximació, per contagi i per complicitat.

No; des del punt de vista de l'idealisme republicà, la posició de Martínez Barrio no té cap importància. Però amb el cas d'aquest "leader" passa al·lo que Marx deia que es produïa en un moment de canvis socials, o en aquest cas polítics: que eren anunciats per les desercions que es produïen des del camp dels que governaven. Així fou en la Dictadura. Els homes de la Dictadura no es donaven compte que anaven quedant sols. I no és que es separassin d'ells els partidaris que els havien seguit, sinó que la classe social que constituïa la seva base de govern, poc a poc anava desconfiant i permetia que sorgissin altres homes que donaven una altra interpretació als interessos que representaven.

Martínez Barrio és l'exponent d'una altra forma d'entendre els interessos una part de la burgesia espanyola. La temptativa de Lerroux, de voler sumar entre els interessos del seu partit els de la classe agrària, havia de fracassar, perquè el sentit de govern feudal no s'aviarà mai amb un règim parlamentari, ni amb qualsevol altre que no tingui una base d'absolutisme. Son Gil Robles o Martínez de Velasco els que tenen la representació dels propietaris. La burgesia que s'ha anat creant a Espanya, per més reaccionària que sigui, no podrà conciliar-se amb massa facilitat amb els representants de l'economia

feudal. La base d'un partit burgès no resideix, doncs, allà on la buscava Lerroux, sinó allà on la busca Martínez Barrio.

I aquest fet es produeix en el mateix moment en què les esquerres peninsulars es llancen a una campanya enèrgica i violenta, que és el que cal, per fer recobrar la confiança a la massa. I s'produïx encara quan aquesta campanya, que ha culminat, pel moment, amb el discurs de tons contundents i combatius pronunciat per Azaña a Alacant, i que té la significació indiscutible de fer coincidir en una mateixa vibració la massa que en la darrera campanya electoral el Partido Socialista Obrero Español va orientar cap a l'acció i la lluita contra els partits republicans, traïdors a la República. Ara la massa tindrà una sola orientació i haurà de perseguir una mateixa finalitat: llençar violentament del poder el podrimener d'homes que se n'han apoderat.

Ha vingut encara a donar suport al desvetllament popular la forma fàcil amb què ha estat eliminada de la política i de preocupacions nacionals la figura grotesca de Calvo Sotelo, el qual ha demostrat que la Dictadura no va ésser capaç d'engendrar altres personatges que els que, tant en l'ordre moral com en l'ordre intel·lectual, constitueixen la més infima expressió del nostre ambient polític.

A Catalunya ens trobem en plena lluita, que atreu tota la massa a una obra revolucionària, per al manteniment de la llei de Contractes de Treure; i en el mateix moment que la "Lliga" fa marxa enrera. Ací, no hi ha dubte, la reacció serà vençuda. Però les condicions en què han de fer llur campanya, tant els companys socialistes com les esquerres peninsulars, no són les mateixes ni tan favorables com les que existeixen a Catalunya, on hi ha una massa obrera amb un ample sentit col·lectiu i una tradició d'idealisme revolucionari. A Espanya, la gran massa camperola, completament ineducada i abandonada novament a la influència de la barbàrie del cacic, avui representat pel lerrouxisme, no té la preparació moral i psicològica que cal per recolzar un moviment de la disciplina i de la fermesa i elevació del que es tracta en aquests moments, plens de responsabilitat. Perquè la consigna que s'ha de donar a la massa és la de tenir una gran força de convenciment, una gran calma, una gran confiança en els partits revolucionaris, sense ésser joguina del nerviosisme i de l'acció extemporània.

El nostre programa:

VOLEM una democràcia socialista, o sigui amb intervenció directa dels individus i nuclis socials i el regiment de la col·lectivitat; VOLEM la socialització de la riquesa; VOLEM la supressió dels cossos armats; VOLEM la supressió de les fronteres fiscals i econòmiques; VOLEM l'escola única, o sigui l'obligació de la col·lectivitat de donar a tots els ciutadans una integral educació formativa i que tots tinguin obert el camí als ensenyaments superiors mitjançant la selecció d'aptitud; VOLEM assegurar per a tothom el dret a la vida; VOLEM la desaparició de les classes socials. I tot això ho aconseguirem, costí el que costí, per tots els mitjans al nostre abast.

A tall de polèmica

La nostra posició ha estat sempre, davant les altres tendències, d'una gran comprensió i tolerància. Sempre hem tingut present que la classe obrera, malgrat tot, constituïa una gran família.

Per una vegada, però, davant l'insult canalla que hom fa a companys nostres per haver fet un Manifest sindical, hem de dir que nosaltres podrem ésser petits, però que no hem tingut la dissort que poguessin ésser establertes concomitancies familiars que fessin intervenir el Borbó en la nostra ascendència.

De dissabte a dissabte

Una nova dictadura

Hi ha un país la política del qual produeix un fàstic terrible. Aquest país és Bulgària, cosí germà, en bandolerisme polític de Iugoslàvia i Romania.

Als Balcans no hi ha un partit polític respectable ni decent. De les coses de l'Adriàtic a les del Mar Negre, i de Salònica en amunt fins a trobar el Danubi, i quedem curts, sembla talment com si l'ombra de Staviski hi hagi viscut sempre. Amb quina eufòria no hi hauria planat el lerrouxisme espanyol!

Pobre proletariat, el romanès, el búlgar, el servi, el croata, el muntenegrí, el grec i per damunt de tot el macedoni, víctimes dels sapastres del canibalisme polític d'una colla de lladres que només estan atents a agradar els reis perquè això els permet de fer-se una tiquioneta.

Aquesta vegada, a Bulgària, sembla que ens trobem davant l'actuació del primer equip de la camarilla militar del rei Boris, puix que el salvatge Tsancov no forma part de la nova combinació ministerial, ans diu que està més cap a la dreta del cop d'Estat que ha alletat el rei. Però tot vindrà i hi haurà estossinada de treballadors i pagesos en gran escala.

Les notícies que vénen de Sofia són totes confuses i contradictòries, però no hi fa res. Internacionalment, la política búlgara no canviarà gaire de la del Govern Mutxanov o sigui que Bulgària continuarà inspirant-se en les convencions de l'imperialisme de la Itàlia feixista.

Interiorment, la cosa ja varia, i, com sempre, rebran els macedonis radicals, car els protogovernistes faran el joc a la militarada triomfant. Això és natural. Els coreans, al Japó, sempre paguen els plats trencats del militarisme nipó, com nosaltres, catalans, paguem els de l'imperialisme hispano-castellà. A Iugoslàvia, per exemple, els paguen els croates.

I allà, com ací, com més enllà, sempre és bo de tenir algun «negrito» en el qual descarregar el malhumor quan no surten els comptes.

Fora comedians

Ja hem pogut veure el que era la representació màxima de la gent de la Dictadura amb el paper lamentable que ha fet en Calvo Sotelo al Parlament de la República. Amb una sola vegada n'hi ha hagut prou perquè quedés esbandit de l'escena política i perquè perdés l'única cosa a què podia aspirar, que era a un silenci pietós.

Cal fixar ben bé les característiques que presenta aquest personatge. La seva silueta és exactament la mateixa de Ferran el VII. La d'un perfecte amoral. No pot

dir-se que s'hagi vist en la seva forma de procedir un exemple d'absoluta estultícia i idiotisme. Té algun tret rellevant, encara que no intel·ligent. Però aquest prové d'aquesta condició d'amoralitat que el fa àgil per a treure partit de tots els recursos canalles i perfidiosos. Heus ací el complex del seu desvergonyiment. Calvo Sotelo té la psicologia del dictador per la incapacitat orgànica de superar la seva baixesa moral.

Pensem en el paper que va fer al Parlament, perdent de seguida el terreny ferm i ballant com una pilota entremig dels arguments que esmerçaven per combatre'ls seus adversaris. Només barbotava excuses, donava explicacions i deia mentides. Amb homes així, no calen gairebé discursos; amb un apaga-llums n'hi ha prou.

Casas Viejas

Han començat les sessions del procés contra el capità d'Assalt Rojas, aquell sàdic que amb unes copes d'arguardant al cos començà a reartir trompades a tort i a dret, sense mirar com, perquè li havien donat ordre de reprimir el moviment de quatre infelïços armats d'unes escopetes de caça a la barraca del «Seis dedos».

Les declaracions del tal capità són d'una truculència que ni en temps de Martínez Anido era possible que es donessin per ningú que fos responsable dels seus actes unes ordres com les que diu haver rebut. Arlegui havia assassinat àdhuc personalment. D'allò que no era capaç, era de descendir a donar a un capitanet ordres perquè després el capitanet li ho tirés en cara.

El cas del capità Rojas és senzillament allò tan explotat encara en certs medis de la policia més atrotinada del món: el «celo». La mania i la propensió d'ésser més papistes que el Papa, en aquest país, i en tots aquells que estan més enllà de la infracivilització, només ha fet que desgràcies.

El Rojas famós és una supervivència com tantes en resten encara en una terra on tot es fa per trons.

Casas Viejas és una tragèdia explotada vilment per aquells que temps després assassinen i cremen a Villanueva de la Serena i callen com a morts perquè són còmplices de l'estossinada.

I si no en tenen prou, recordin Bujalance, que també és una pàgina gloriosa de la lerrouxada, promotora de la campanya incua, incivil i canibal entorn dels pobres afusellats en el miserable poblet gadità.

Les famílies dels assassinats de Casas Viejas són força més dignes que aquells que especulen cínicament amb els cadàvers d'aquells camperols. Ho van demostrar votant com un sol home els

Tant que deia, la Lliga és l'únic partit de Catalunya que no sap perdre. Cal que s'hi avesi

Per nosaltres, pot abandonar l'Ajuntament de Barcelona

I si tant vol, que abandoni Catalunya i tot, puix que no ens hi fa cap falta

socialistes en les eleccions del 19 de novembre, mentre que els seus defensors lliuraven la República als salvatges del Gil Robles.

Com quedem

Tothom sap que les administracions públiques són plenes encara de servidors de la monarquia, que hi ha hagut una tolerància estúpida envers la majoria de funcionaris que es trobaven amb disposicions anteriors a la República que els eren favorables per conservar els seus llocs, i que no hi ha hagut prou energia per acabar d'una vegada amb tots els paràsits que estan infectant les oficines públiques.

A Barcelona, un magistrat s'ha permès, cada vegada que li ha donat la gana, de procedir amb un menyspreu absolut de les lleis, de l'Estatut de Catalunya, dels drets dels ciutadans, del Codi i de tot, per sagrat que s'hagi considerat pel país i per la gent honorada.

Una vegada ha estat un diputat, el company Comorera, el que s'ha vist tractat prescindint de la seva condició; un altre ha estat en virtut d'exercir el dret de parlar en català per un ciutadà; i un altre afavorint a delinqüents i deixant-los anar sense més ni més. I això darrer es produeix en tots els casos en què aquest Magistrat intervé. Delinqüent que cau a les seves mans, que té segur de sortir en llibertat. Tot sigui per anar contra l'autonomia.

Hem de preguntar, al punt que han arribat les coses: ¿Tenim Govern o no tenim Govern? En aquest cas, funcionaris com aquest han d'anar a fora, sigui com sigui.

La ciutat més anarquista del món

Sota aquest títol i amb la intenció que és de suposar, el senyor Enrique de Angulo explica a les pàgines de l'encrostat «Debate» un seguit de truculències que l'acrediten d'ésser, ultra un perfecte miserable, un ase acabat.

Aquest mateix senyor ja porta publicats un reguitzell de cròniques barcelonines en les quals ha reportat, entre altres coses, que la nostra ciutat és la urbs en la qual la vida és més difícil, la situació més insostenible i no sabem quantes coses més.

Ara bé: aquest subjecte, amb tot, té encara prou resistència i heroisme per habitar en un infern semblant per tal de fer-hi derrotisme tot entrant i sortint de les malles del Codi una ratlla si i una altra també, tot al llarg de la seva prosa soporífera.

¿No l'ha llegit mai, el senyor Selves?

Assassins d'upa

No fa pas molts dies que al Cinema Coliseum un subjecte de vida més o menys equívoca, però pel que es veu de casa bona, va degollar un altre individu, com aquell que liquida un pollastre, en ple pati de butaques.

Malgrat el rebombori que es va armar, ningú no n'ha sabut res més fora del que ha reportat «L'Opinió» després d'uns quants dies de passat el fet.

Comença a picar en història que certs crims quedin en el més absolut silenci d'un quant temps ençà, perquè hi ballen certs senyors als quals solament hom esmenta amb unes discretes inicials.

¿Que no hi ha policia a Barcelona? Encara esperem que se'ns doni notícia exacta i completa del mort a la Banca Arnús, per exemple. A la consciència de tothom està que allò no era res més que un vulgar assassinat.

Després diran els ingenus que els «escrocs» només tenen vida al «milieu» parisenc!

El preu dels diaris

Hom s'entossudeix a propugnar per l'augment del preu dels diaris. I encara que sembli parado-

Estampes internacionals

En allò que fa referència a moralitat, la segona etapa parlamentària de la Cambra francesa serà sens dubte més sanejada que la primera. Així com abans no es podia parlar de l'assumpta *Staviski* sense ferir la minoria més nombrosa del Parlament, ara, després del resultat del Congrés de Clermont-Ferrand, podrà tractar-se a fons l'assumpta i portar-lo per viarany de responsabilitat i aclariment. Sembla que tot ha estat propici, pel que fa referència a aquest cas, a esperar el resultat de l'Assemblea del partit radical-socialista. Ara que del partit radical-socialista no resta ni la més petita taca; ara que el partit radical-socialista està decidit a continuar donant l'ajut al President Doumergue, aquest, amb tot el patriotisme de ciutadà francès, vol depurar la classe parlamentària i demostrar al poble que ell sempre ha veïllat pel prestigi moral de la Cambra francesa. Encara que el Congrés de Clermont-Ferrand eliminés els culpables dels fets escandalosos que tothom sap, encara que es donés un vot de confiança al president del partit, M. Herriot, ¿pot considerar-se com acabada la tasca moral que semblava que portava a terme M. Herriot dintre el partit? ¿Pot considerar-se com purificat el partit radical-socialista després de l'expulsió dels Proust, Bonnaure, Renouid, Hesse, Dalimier? No. ¿Es que no es té en compte que els senyors Renouid i Hesse han estat ministres? ¿Es que no és res moralment per un partit el que hi hagi dos ministres del partit complicats en fets vergonyosos?

No seré jo qui ataquí un partit que comença per ésser "bigami" en política, que no té orientació definida, radical i socialista, i que recolza decididament un home com M. Doumergue, que no és radical ni socialista i que fa tots els possibles per a protegir a tota costa la burgesia francesa. Hauria fet molt tantament, M. Herriot, d'acceptar l'ofertament dels Faron, Le Brunn, Sennac, etc., per anar a la constitució d'un partit socialista, i així quedar nets de culpa i no tenir de donar explicacions de cap mena pel que fa referència al fet *Staviski*, que, per ell sol, ja és prou, ni tampoc per no haver tingut escrupol a cooperar en governs tant de dretes com d'esquerres, ni tenir com a responsable dels fets de les LLIGUES

FEIXISTES M. Daladier, aleshores president del Govern. Així, doncs, allò del Comitè de Moral ha estat un mite. I les coses, salvant rares excepcions, tornen a estar com abans. L'únic que pot salvar-se, de la que en diríem crema nacional, és el senyor Roche, l'home que ha portat un programa per a combatre la misèria dintre la seva pàtria, l'home que ha fet els possibles per alliberar de la misèria el gran exercit de desvagats francesos. El pla presentat per M. Roche respon al gran esforç d'aquest home per fer-lo viable; com en tots els plans d'aquesta naturalesa, la incògnita de l'èxit està en la forma de portar-lo a la pràctica. No deixem de pensar que el pla és bo, però es tracta de portar-lo a terme en un país on la burgesia té les regnes del Poder i compta amb força necessària per a llançar-ho tot a rodar. En termes generals, el pla de M. Roche és desenvolupa en cinc punts. La primera mida radical és la de retornar a llur país uns 175.000 obrers estrangers. El retir obligatori per a obrers i empleats als seixanta anys, és la segona. La tercera és la disminució d'hores de treball, de no permetre l'acumulació d'empleus la quarta, i de no permetre el treball a cap dona el marit de la qual guanyi prop per viure, l'última.

El pla és bo, però no pas a França, perquè a França, per fer viable el pla de M. Roche, o s'ha d'anar a eliminar de la política homes com M. Doumergue o treure aquest caire burges d'alguns partits com el radical-socialista. Però, desgraciadament, a França, no es farà ni una cosa ni l'altra, però sí el retirar o modificar, en benefici de la classe burgesa, el pla de M. Roche.

R. MILLAS

La vida del Partit

SECCIO BARCELONA-CENTRE

Hom prega a tots els companys afiliats a la Secció Barcelona-Centre, que es trobin en atur forçós, que es serveixin passar al més aiat possible qualsevol dia feiner de 7 a 9 de la vetlla per la Secretaria de l'entitat.

També es prega als companys que tinguin infants i que destitgin enviar-los a les Colònies escolars, que en el termini més breu ho comuniquin al Comitè de la Secció.

SECCIO DEL CLOT

Aquesta Secció, donant compliment al seu pla d'activitats, posa a coneixe-

xa, no ho és. Es simplement el desig de la premsa de dreta de tallar l'expansió dels diaris populars.

Però que ho diguin clar. No s'hi val a enganyar la gent dient-li que la premsa és un mal negoci i que això ho diguin precisament «A B C», «El Debate», «La Vanguardia», etc., que són els que tenen més venda i més anunci, la qual cosa contrasta amb el desig de vendre els diaris a deu cèntims que tenen els òrgans obrers i republicans.

¿I «La Publicitat»? Volen augmentar el preu dels diaris. Facin-ho i callin aquelles empreses que vulguin fer-ho així. Allò que no és lícit és ensarronar el poble i robar-lo; car robari serià augmentar el preu dels diaris.

Amb tot, veiem que la oanda que presideix Samper donarà gust a les empreses capitalistes i monàrquiques que controlen la gran premsa espanyola, per tal d'impossibilitar la més lleu oposició als escàndols dels que estan acabant d'arruinar el país tot fent el paquet.

Deu mil duros de multa

No creguin els nostres amics que es tracta d'una multa imposita a «La Nació» o a «A B C»

Molt lamentable, Coses catòliques general Batet

Sabem que alguns oficials de l'exèrcit, no tenint-ne prou amb no amagar llur antipatia a la República, aprofiten totes les avinenteses per fer gala de llur catolicisme, molestant els soldats amb preguntes sobre motius religiosos, i explicant-los com s'ha de saludar la «Divina Majestat». Aquests casos, s'han donat repetides vegades al regiment núm. 25, de guarnició a Llauda. Sabem noms, i els donarem amb gust si cal fer-ho.

Mentrestant, esperem que, el digne Comandant de la Quarta Divisió, fent-se càrrec de la gravetat d'això voldrà posar-hi remedi.

La Constitució espanyola diu d'una manera clara i concreta que, l'Estat no té religió; per tant, cap institució que depengui de l'Estat no pot, sense vulnerar aquesta constitució, furgar dintre les consciències de llurs membres o subordinats, per cercar-hi la naturalesa de llurs creences o sentiments religiosos, i menys aconsellar-ne cap.

Esperem que per respecte a la consciència dels ciutadans, encara que aquests siguin soldats, en aquest cas es farà justícia.

ment de tots els afiliats i simpatitzants del Partit, els quals són convidats a assistir-hi, que avui dissabte, a les deu del vespre, tindrà lloc la primera sessió de lectures comentades amb l'obra «Socialisme», de l'autor Emile Durkheim.

FEDERACIÓ COMARCAL DEL BARCELONÈS

Els delegats de les Seccions són convocats a la reunió del Ple, que tindrà lloc el dia 4 de juny, a la Casa del Poble, sota el següent ordre del dia:

1. Lectura de l'acta de la reunió anterior.
2. Designació de la mesa de discussió.
3. Informe de la Junta Executiva.
4. Informe de les Comissions.
5. Congrés de la Comarcal.
6. Preguntes i proposicions.

Demà diumenge, dia 27, al matí, acte de propaganda a Reus. Parlaran els companys Joan Fronjosà i Joan Comorera.

Demà diumenge, dia 27, a la tarda, acte de propaganda a Falset. Parlaran els companys J. Montllés, Jacint Gené, Joan Fronjosà i Joan Comorera.

Avui, dia 26, a les deu de la nit, a Valls. Conferència pel company R. Folch i Capdevila sobre la «Llei de Contractes de Conreu».

ALEX JULIA

Treballadors!!

Concixeu ja

UNIBA?

UNIBA és el basar de Preus Unics instal·lat i recentment obert al carrer de Fiveller (abans Ferrnando), núm. 34, que ven les coses a més bon preu que ningú...

Tot per pocs cèntims

Solament té aquests preus:

0'10 0'25 0'75
0'95 1'50 2' - 3' -
5' - 7'50 10' -

Visiteu-la i us en convencereu

UNIBA

BASAR DE PREUS UNICS

FIVELLER, 34

La casa que demostra i prova que ven a més bon preu que ningú

Naturalment que troba que això és una mica car i... que val més deixar-ho per ara.

Per ara i sempre, amic Serinyà. De més a més, els nostres marins van quedar prou bé a Santiago i Cavite. No els doneu més feina, pels claus de Crist!

